

Siep Wijsenbeek

'We zijn een heldere stem in filantropie'

Vertrokken FIN-directeur Siep Wijsenbeek blikt terug

Door: Floris Kappelle

09-07-2025

Vermogensfondsen Interview

We moeten de filantropie beter tussen de oren krijgen bij de politiek en de overheid', stelt Siep Wijsenbeek. Na zeven en een half jaar neemt hij afscheid als directeur van bracheorganisatie FIN. Wijsenbeek kijkt terug op een periode waarin hij zich met hart en ziel heeft ingezet voor de belangen van vermogensfondsen en de sector filantropie in het algemeen.

Onder leiding van Wijsenbeek noteerde de FIN een significante groei van het aantal leden (11% groei van 330 naar 370 leden met vooral grote fondsen als AFAS Foundation, IKEA Foundation, Rabobank Foundation) terwijl de financiële positie sterk verbeterde. Vanuit maatschappelijk perspectief kon de FIN door intensieve samenwerking met leden en bestuur het belang van private inzet voor de samenleving nog beter onder de aandacht brengen bij overheid en politiek. 'We zijn in deze periode een volwassen belangenbehartiger geworden met een aanzienlijk grotere toegevoegde waarde,' aldus Wijsenbeek. 'Zeg maar gerust: een heldere stem in de filantropie. De FIN doet nu echt mee.'

Bewijs daarvoor is te lezen in de evaluatie van de ANBI-regeling door het Ministerie van Financiën waarin de FIN prominent genoemd wordt als factor van betekenis. Dat blijkt bijvoorbeeld uit bijdragen van de FIN om regelgeving voor elkaar te krijgen. Zoals de Regeling Maatschappelijk Nut Investerend (MNI). Dat is de regeling die betrekking heeft op de manier waarop investeringen met een maatschappelijk nut worden behandeld in de jaarrekening van een gemeente of andere overheidsinstantie. Door deze regeling kunnen ANBI's investeren met het voor de doelstelling beschikbare budget.

Schenken vanuit bedrijven

Ook de regeling Schenken uit de Vennootschap kwam uit de koker van de FIN. Daar is door het inmiddels demissionaire kabinet echter al na één jaar een streep door gezet. Of deze beslissing voldoet aan de normen van bestendig financieel beleid is maar zeer de vraag. Het wekt volgens Wijsenbeek op zijn minst verbazing om een fiscale regeling slechts een enkel jaar te laten bestaan. 'Zeker als je bedenkt dat in dat ene jaar naar schatting minimaal 2,5 miljard euro bedrijfsvermogen is omgezet naar maatschappelijk vermogen.'

'Filantropie en het maatschappelijk middenveld, dat doe je met elkaar,' zegt Wijsenbeek. Reden waarom de FIN vaak samenwerkt, bijvoorbeeld met Goede Doelen Nederland, We Are Stewards, Vrijwilligers platform NOV, FBNet, het netwerk voor familiebedrijven en tal van andere branche-gerelateerde organisaties. Een opvallende ontwikkeling is de 100% duurzame financiering van de FIN door de verhoging van de ledencontributie, van cruciaal belang voor de onafhankelijkheid van de vereniging. Nu kan de FIN zich volledig richten op haar kerntaken. Er komt dus geen ander geld binnen dan wat de leden bijdragen. Gezien de kleine staf en de maatschappelijke huur voor het kantoorpand lijkt het evident dat iedere euro die niet naar de doelstelling van de filantropie gaat zeker drie keer wordt omgedraaid.

Geen Chefsache

Als erfenis laat Wijsenbeek een nieuwe strategie achter die werd gepresenteerd tijdens de laatste ALV ten kantore van de Van Lanschot Kempen Foundation in Den Bosch. 'In een notendop komt het hierop neer: we moeten de filantropie beter tussen de oren krijgen bij de besluitnemers: de politiek en de overheid. Er bestaat nog steeds geen structureel overheidsbeleid rondom filantropie. Die is immers verdeeld over een aantal ministeries. Niemand 'is van de filantropie' in de politiek. Terwijl de overheid juist zou moeten zeggen:applaus voor de filantropie! Niemand vindt het chefsache.

Maar dat vindt de FIN dus wel en dat moet worden overgebracht. Waarom een publiekscampagne dit niet voor het voetlicht kan brengen ligt aan de enorme diversiteit binnen de sector. Die is zo ongelooflijk divers in doelstellingen en organisatie dat het niet eenvoudig is daar één lijn in te trekken. Bovendien zouden er enorme kosten mee gemoeid zijn. Daarom wil de FIN de boodschap brengen naar de directe stakeholders: de politiek en de overheid. We moeten nog beter uitleggen hoe de filantropie in elkaar zit en wat het maatschappelijk effect is.'

Strategie

Officieel bouwt de strategie van de FIN voor 2025-2031 voort op de bestaande structuur, maar actualiseert deze met nieuwe inzichten en strategische thema's als digitalisering, duurzaamheid en geopolitieke verschuivingen. Nadruk ligt op de noodzaak van wendbaarheid en flexibiliteit in een snel veranderende wereld. Andere speerpunten: talentmanagement, de lerende organisatie, een veilige werkomgeving, een open dialoog en monitoring van de strategie om de voortgang te waarborgen. Tot slot is er oog voor actuele ontwikkelingen zoals de pensioentransitie en de rol van de financiële sector in duurzaamheid. Overigens werd de nieuwe strategie bepaald door het bestuur met draagvlak van de leden en met Wijsenbeek als uitvoerder.

Nieuw perspectief

Wijsenbeek kijkt met plezier terug op zijn tijd bij de FIN. 'Het was een voorrecht om de filantropie bij overheid en politiek positief onder de aandacht te mogen houden. We hebben veel voor elkaar gekregen. Zeker in een politiek klimaat waar maatschappelijke samenhang niet altijd vanzelfsprekend is hebben wij aangetoond wat de kracht is van filantropie voor de samenleving.'

Inmiddels is Wijsenbeek aan de slag gegaan als directeur bij de Stichting Vrienden van het Sophia, gelieerd aan het Erasmus MC Sophia Kinderziekenhuis. 'Dit mooie doel ligt mij na aan het hart: twee van onze kinderen zijn hier geboren. De Stichting doet er alles aan om het voor de patiëntjes zo aangenaam mogelijk te maken en draagt bij aan de financiering van wetenschappelijk onderzoek en vernieuwende projecten. Bovendien hebben we hele grote ambities. We gaan een nieuw Sophia bouwen en we willen daar methulp van donaties het allerbeste kinderziekenhuis in Nederland van maken.'